

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 47/23

Λουξεμβούργο, 16 Μαρτίου 2023

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-174/21 | Επιτροπή κατά Βουλγαρίας (Διπλή παράβαση – Ρύπανση από τα ΑΣ10)

Η πρώτη προσφυγή της Επιτροπής λόγω διπλής παραβάσεως στον τομέα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης είναι απαράδεκτη

Με την προειδοποιητική επιστολή που απέστειλε στη Βουλγαρία στα τέλη του 2018, η Επιτροπή δεν προέβαλε ούτε απέδειξε με επαρκή σαφήνεια ότι η απόφαση του Δικαστηρίου του 2017 περί διαπιστώσεως της πρώτης παραβάσεως εξακολουθούσε να μην έχει εκτελεστεί στο μεταξύ

Η οδηγία για την ποιότητα του αέρα¹ υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τηρούν οριακές τιμές για τις συγκεντρώσεις ορισμένων ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα και απαιτεί από τα κράτη μέλη, σε περίπτωση υπερβάσεων, να εγκρίνουν σχέδια για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα ώστε η περίοδος υπέρβασης να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη.

Με την απόφαση της 5ης Απριλίου 2017, Επιτροπή κατά Βουλγαρίας², το Δικαστήριο έκρινε ότι η Βουλγαρία παρέβη τις προαναφερθείσες υποχρεώσεις³.

Κατόπιν της έκδοσης της απόφασης Επιτροπή κατά Βουλγαρίας στις 5 Απριλίου 2017, η Επιτροπή απηύθυνε στη Βουλγαρία προειδοποιητική επιστολή στις 9 Νοεμβρίου 2018, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 260, παράγραφοι 1 και 2, ΣΛΕΕ⁴. Με την επιστολή αυτή, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η Βουλγαρία εξακολουθούσε να μην έχει λάβει τα αναγκαία μέτρα για να θέσει τέρμα στις παραβάσεις που διαπίστωσε το Δικαστήριο με την απόφαση του 2017. Κατόπιν τούτου, κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να υποβάλει τις παρατηρήσεις του εντός της ταχθείσας με το έγγραφο αυτό προθεσμίας (στο εξής: ημερομηνία αναφοράς), ήτοι μέχρι τις 9 Φεβρουαρίου 2019, και να την ενημερώσει για την πρόοδο που θα είχε ενδεχομένως επέλθει στο μεταξύ.

Επειδή δεν ικανοποιήθηκε από τις απαντήσεις της Βουλγαρίας, η Επιτροπή άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου προσφυγή λόγω παραβάσεως βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ (στο εξής: προσφυγή λόγω διπλής παραβάσεως), με αίτημα να διαπιστωθεί ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε με την απόφαση αυτή και να υποχρεωθεί το κράτος μέλος να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό και ημερήσια χρηματική ποινή μέχρι την πλήρη

¹ Οδηγία 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (ΕΕ 2008, L 152, σ. 1).

² Απόφαση της 5ης Απριλίου 2017, Επιτροπή κατά Βουλγαρίας, [C-488/15](#).

³ Ειδικότερα, τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 13, παράγραφος 1, από το άρθρο 23, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, καθώς και από το παράρτημα XI της οδηγίας 2008/50.

⁴ Κατά το άρθρο 260, παράγραφοι 1 και 2, ΣΛΕΕ, το κράτος μέλος ως προς το οποίο το Δικαστήριο έχει διαπιστώσει ότι έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ των Συνθηκών οφείλει να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου, η δε Επιτροπή μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο εφόσον κρίνει, αφού παράσχει στο κράτος μέλος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, ότι δεν ελήφθησαν τέτοια μέτρα.

εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η έκδοση προειδοποιητικής επιστολής, στο πλαίσιο της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας βάσει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, προϋποθέτει ότι η Επιτροπή μπορεί βασίμως να προβάλει παράβαση της υποχρέωσης να ληφθούν τα μέτρα τα οποία συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του Δικαστηρίου, διότι άλλως θα παραβιάζονταν οι επιταγές της ασφάλειας δικαίου. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι η προσφυγή λόγω διπλής παραβάσεως έχει ως σκοπό να παρακινήσει το παραβαίνον κράτος μέλος να εκτελέσει απόφαση περί διαπιστώσεως παραβάσεως, **το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η Επιτροπή υποχρεούται όχι μόνο να ελέγχει, καθ' όλη τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας και πριν από την έκδοση της προειδοποιητικής επιστολής, αν η εν λόγω απόφαση έχει εν τω μεταξύ εκτελεστεί, αλλά και να προβάλλει και να αποδείξει, εκ πρώτης όψεως και με σαφήνεια στην εν λόγω προειδοποιητική επιστολή, ότι η απόφαση θα εξακολουθεί να μην έχει εκτελεστεί κατά την ημερομηνία αναφοράς.** Πράγματι, δεν μπορεί βασίμως να προσαφθεί σε κράτος μέλος παράβαση της υποχρέωσης να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση απόφασης του Δικαστηρίου αν δεν προκύπτει σαφώς από την προειδοποιητική επιστολή ότι, κατά την ημερομηνία αναφοράς, η υποχρέωση εκτέλεσης της απόφασης αυτής εξακολουθεί ακόμη να ισχύει από την έκδοσή της.

Εν προκειμένω, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι, με την προειδοποιητική επιστολή της 9ης Νοεμβρίου 2018, **η Επιτροπή δεν προέβαλε με την απαιτούμενη σαφήνεια ούτε απέδειξε εκ πρώτης όψεως ότι η απόφαση Επιτροπή κατά Βουλγαρίας της 5ης Απριλίου 2017 παρέμενε ανεκτέλεστη κατά την ημερομηνία αναφοράς, ήτοι στις 9 Φεβρουαρίου 2019.**

Πράγματι, με την επιστολή αυτή, η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν έως το 2014 με την απόφαση αυτή διαρκούσαν, για τις ζώνες και τους οικισμούς που μνημονεύονται στην εν λόγω επιστολή, κατά τα έτη 2015 και 2016. Ωστόσο, δεν παρέχει εμπεριστατωμένες εξηγήσεις ούτε ανάλυση των πραγματικών περιστατικών, από τα οποία να προκύπτει ότι η κατάσταση που διαπιστώθηκε κατά τη διάρκεια των δύο αυτών ετών συνεχίστηκε χωρίς σαφή βελτίωση κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της έκδοσης της απόφασης του Δικαστηρίου στις 5 Απριλίου 2017 και της ημερομηνίας αναφοράς, ήτοι της 9ης Φεβρουαρίου 2019, καθιστώντας ως εκ τούτου αναγκαία τη λήψη μέτρων για την εκτέλεση της εν λόγω απόφασης.

Κατά το Δικαστήριο, ούτε το γεγονός ότι οι παραβάσεις αυτές συνεχίστηκαν μεταξύ του τέλους του χρονικού διαστήματος το οποίο καλύπτει η απόφαση του Δικαστηρίου, ήτοι του έτους 2014, και ενός μεταγενέστερου χρονικού διαστήματος, το οποίο όμως ήταν προγενέστερο της ημερομηνίας έκδοσης της απόφασης, ήτοι των ετών 2015 και 2016, αλλά ούτε και ο συστηματικός και διαρκής χαρακτήρας των εν λόγω παραβάσεων τον οποίο διαπίστωσε το Δικαστήριο με την ως άνω απόφαση συνεπάγονται άνευ ετέρου ότι, τόσο κατά την ημερομηνία έκδοσης της εν λόγω απόφασης όσο και κατά την ημερομηνία αναφοράς, η απόφαση αυτή παρέμενε ανεκτέλεστη και ότι ήταν επομένως δυνατό να προσαφθεί στη Βουλγαρία ότι δεν έλαβε τα μέτρα τα οποία συνεπαγόταν η εκτέλεσή της.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, παραλείποντας, με την προειδοποιητική επιστολή, να προβάλλει και να αποδείξει, εκ πρώτης όψεως και με την απαιτούμενη σαφήνεια, την απαραίτητη προϋπόθεση ότι η απόφαση Επιτροπή κατά Βουλγαρίας, της 5ης Απριλίου 2017, παρέμενε ανεκτέλεστη, κατά την ημερομηνία αναφοράς, ως προς τις ζώνες και τους οικισμούς που αφορά η επιστολή αυτή, δεν προέβαλε βασίμως ότι η Βουλγαρία παρέβη την υποχρέωσή της να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης αυτής. **Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η προσφυγή της Επιτροπής λόγω διπλής παραβάσεως είναι απαράδεκτη.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή λόγω παραβάσεως, στρεφόμενη κατά κράτους μέλους το οποίο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης, μπορεί να ασκηθεί από την Επιτροπή ή από άλλο κράτος μέλος. Αν το Δικαστήριο διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως, το καθού κράτος μέλος πρέπει να συμμορφωθεί με

την απόφαση το συντομότερο.

Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι το κράτος μέλος δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση, μπορεί να ασκήσει νέα προσφυγή, ζητώντας την επιβολή χρηματικών κυρώσεων. Πάντως, σε περίπτωση μη ανακοίνωσης στην Επιτροπή των μέτρων για τη μεταφορά μιας οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, το Δικαστήριο μπορεί, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, να επιβάλει κυρώσεις με την πρώτη του απόφαση.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106

Μείνετε συνδεδεμένοι!

